

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo
Sosiaaliturva- ja vakuutusosasto
Jarmo Kukkonen

Yrittäjän eläkelain (YEL) 140 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion osuuden lopullinen määrä vuodelta 2023 sekä yrittäjän eläkeasetuksen 3 §:ssä määrätty selvitys yrittäjän eläkelain 140 §:n 2 momentissa tarkoitetusta valtion osuuden ennakosta

Eläketurvakeskus lähettää tässä selvityksen YEL 140 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion osuuden lopullisesta määrästä vuodelta 2023 sekä selvityksen, jonka perusteella ministeriö tarkistaa vuoden 2024 jälkimmäisen puoliskon YEL-ennakkoerien määrän.

Valtion osuuden lopullinen määrä vuodelta 2023

Tämän selvityksen mukaan valtion osuus vuodelta 2023 per 1.7.2024 on 521 016 103 euroa ja eläkemeno oli 1 632 468 627 euroa per 1.7.2024.

Valtioneuvoston asetuksen yrittäjän eläkelain täytäntöönpanosta (YEA) 3 §:n 3 momentin mukaan Eläketurvakeskuksen on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle selvitys YEL 140 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion osuuden lopullisesta määrästä toukokuun 15 päivään mennessä. Selvitys annetaan sosiaali- ja terveysministeriölle lopullisen valtion osuuden vahvistamista varten.

Tämän selvityksen mukaan valtio on maksanut Eläketurvakeskukselle ennakkoeriä yhteensä 508 862 404 euroa per 1.7.2024, joten heinäkuun 2024 tarkistuserä on 12 153 699 euroa valtiolle maksettavaa.

Vuoden 2024 jälkimmäisen puoliskon ennakkoerien tarkistus

Tämän selvityksen mukaan tarkistettu arvio valtion osuudesta vuodelle 2024 on 520,9 miljoonaa euroa per 1.7.2024. Marraskuussa 2023 sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti vuoden 2024 valtion osuuden ennakoksi 505,8 miljoonaa euroa.

Nyt arvioitu valtion osuus on suurentunut 15,1 miljoonaa euroa marraskuussa 2023 vahvistettuun valtion osuuteen verrattuna. Arvio vuoden 2024 eläkemenosta on suurentunut 1,6 miljoonaa euroa (+0,1 %) ja arvio

vuoden 2024 vakuutusmaksutulosta on pienentynyt 13,8 miljoonaa euroa (-1,1 %). Tarkemmat luvut löytyvät liitteistä.

Nyt arvioiduissa työtulosummassa ja maksutulossa on otettu huomioon viimeisimmät toteutuneet tiedot, aiempien vuosien kehitystä sekä arvioitu vuonna 2023 voimaan tulleen työtulon määritelmän tarkennusta sekä työtulojen tarkistamista koskevan lainmuutoksen mukaista vaikutusta työtuloihin. Indeksioletukset ovat valtiovarainministeriön 20.3.2024 päivätystä ennusteesta lukuun ottamatta vuoden 2029 indeksejä, jotka ovat ETK:n indeksioletuksista.

Pyydämme ystävällisesti lähettämään päätöksen valtion osuuden lopullisesta määrästä sekä ennakon tarkennuksesta sähköpostilla osoitteeseen kustannustenjako(at)etk.fi. Pyydämme päätöstä viimeistään 5.6.2024 YEA:n mukaisesti. Pyydämme maksamaan ennakon Eläketurvakeskuksen Osuuspankissa olevalle pankkitilille FI87 5723 3310 0000 61. Tarkistuserä eli valtion osuuden ennakon ja samalle kalenterivuodelle vahvistetun valtion osuuden lopullisen määrän erotus voidaan yhdistää kuluvaan vuoden heinäkuulle vahvistetun valtion osuuden ennakon kanssa YEA 3 §:n 4 momentin mukaisesti. Pyydämme ilmoitusta siitä, yhdistetäänkö erät, osoitteeseen kustannustenjako@etk.fi.

Eläketurvakeskus

Ismo Risku

Jaakko Aho

Liitteet

1. Laskelma YEL 140 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion osuuden lopullisesta määrästä ja YEL 140 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ennakkoeristä vuodelta 2023.
2. Valtion osuuden määrittämisessä tarvittavat suureet vuosina 2023–2024.
3. YEL:n valtion osuuden ennuste vuosille 2024–2029.
4. Työtulosumman arviointia.

SU/VMY

13.5.2024

Korjattu 23.5.2024

Laskelma YEL 140 §:n 1 momentissa tarkoitetun valtion osuuden lopullisesta määrästä ja YEL 140 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ennakkoeristä vuodelta 2023

Korjattu 23.5.2024 Liite 1:een alla olevan otsikon teksti sekä Liite 1:n sivu 1:n alalaidassa oleva teksti vastaamaan laskettuja lukuja eli sitä, että vuoden 2023 tarkistuserä on valtion maksettavaa.

Valtion osuuden lopullinen määrä ja ennakkoerät sekä valtion maksettava summa

Vuosi 2023	per 1.7.2024
Valtion osuuden lopullinen määrä	521 016 103
Valtion osuuden YEL 140 §:n 2 momentissa tarkoitetut ennakkoerät yhteensä	508 862 404
Valtion osuuden lopullisen määrän ja ennakkoerien erotus	12 153 699

Valtion osuuden ennakkoerät eriteltyinä kuukausittain korkouttamattomina:

Valtion osuuden ennakko vuonna 2023	
Tammikuu	40 625 000
Helmikuu	40 625 000
Maaliskuu	40 625 000
Huhtikuu	40 625 000
Toukokuu	40 625 000
Kesäkuu	40 625 000
Heinäkuu	39 425 000
Elokuu	39 425 000
Syyskuu	39 425 000
Lokakuu	39 425 000
Marraskuu	39 425 000
Joulukuu	51 425 000

Valtio maksaa YEA 3 §:n 4 momentin mukaan valtion osuuden lopullisen määrän ja ennakkoerien erotuksen Eläketurvakeskukselle viimeistään valtion osuuden vahvistamista seuraavan heinäkuun ensimmäisenä pankkipäivänä.

SU/VMY

13.5.2024

Korjattu 23.5.2024

Valtion osuuden lopullisen määrän laskenta

YEL 140 §:n 1 momentissa tarkoitettun valtion osuuden lopullinen määrä vuodelta 2023 per 1.7.2024 on

$$(1 + r_v^m)^{\frac{361}{360}} [\sum (H_{2023}^y - B_{2023}^y + P_{2023}^a) - Y_{2023}^y]^+ = 521\,016\,103 \text{ €}$$

Lopullisen valtion osuuden määrittämisessä tarvittavat suureet vuonna 2023:

Valtion osuuden perustana olevat suureet	per 1.7.2023	per 1.7.2024
Yhteisesti kustannettava YEL-eläkemeno*) H_{2023}^y	1 579 862 403,75	1 631 732 954,38
YEL 138 §:ssä tarkoitettu vakuutusmaksuvastuu B_{2023}^y	1 165 727 524,07	1 204 001 065,12
YEL 139 §:n 2 momentissa tarkoitettut avoimet maksut P_{2023}^a	90 318 836,00	93 284 213,08
Valtion osuus ennen ylitteen vähentämistä	504 453 715,68	521 016 102,34
Ylite Y_{2023}^y	-0,66	-0,68
Valtion osuus	504 453 716,34	521 016 103,00

*) Sisältää YEL-lisäeläketurvan yhteisesti kustannettavia osia 2 300 523,83 euroa per 1.7.2023.

Korko $r_v^m = 2,45\%$ 31.12.2023 saakka ja $4,10\%$ 1.1.2024 lähtien. Valtion osuuden loppusumma sen jälkeen, kun ylite on vähennetty, on korkoutettu hetkelle 1.7.2024 ja pyöristetty yhden euron tarkkuuteen. Kaikki taulukoissa esitetyt luvut ovat eläkelaitoskohtaisten lukujen summia lukuun ottamatta ylitettä, B_{2023}^y -rahastoa ja kerrointa q^s , jotka lasketaan Eläketurvakeskuksessa.

SU/VMY

13.5.2024

Korjattu 23.5.2024

Kustannustenjakoperusteiden kohdan 4.2.1. mukaan lasketun B^y-vastuun määrittämisessä tarvittavat suuret vuonna 2023:

B ₂₀₂₃ ^y -vastuun lähtösuureet	per 1.7.2023
Vakuutusmaksuvastuu \bar{V}_{2022} per 31.12.2022	89 536 458
YEL-perusturvan maksutulo P_{2023}	1 149 998 313
Palkattomien kustannustenjaon kerroin q_{2023}^s	0.002918
Työtulosumma $\sum t_{2023} \frac{S_{2023}}{360}$	4 965 299 047
Teoreettinen hoitokulu H_{2023}	61 529 614
YEL 138 §:ssä tarkoitettu vakuutusmaksuvastuu B_{2023}^y	1 165 727 524,07

Perustekorko $r_v = 5,00\%$ 31.12.2023 saakka.

YEL:n mukaisen eläkevakuutuksen laskuperusteiden mukaan lasketun teoreettisen hoitokulun määrittämisessä tarvittavat suuret vuonna 2023:

Teoreettisen hoitokulun H_{2023} lähtösuureet	per 1.7.2023
Työtulosumma $\sum t_{2023} \frac{S_{2023}}{360}$	4 965 299 047
N_{2023}	251 996
N_{2023}^E	147 041
Teoreettinen hoitokulu	61 529 614

SU/VMY

13.5.2024

Valtion osuuden määrittämisessä tarvittavat suuret vuosina 2023 ja 2024

Valtion osuuden perustana olevat suuret per 1.7.v, miljoonaa euroa	2023 selvitys 13.10.2022	2023 selvitys 15.5.2023	2023 selvitys 12.10.2023	2023 selvitys 13.5.2024 Toteutunut	2024 selvitys 12.10.2023	2024 selvitys 13.5.2024
1. Yhteisesti kustannettava YEL-eläkemeno	1 540,8	1 582,4	1 578,0	1 579,9	1 689,2	1 690,8
- vanhuuseläkkeet	1 325,9	1 366,3	1 360,6	1 361,4	1 459,8	1 453,0
- ositt. varh. vanhuuseläkkeet	18,9	26,4	28,2	28,1	28,2	31,8
- työkyvyttömyyseläkkeet	81,4	78,8	79,1	79,5	84,0	88,7
- kuntoutusrahat	7,9	5,1	4,2	5,3	4,6	4,4
- työuraeläkkeet	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
- perhe-eläkkeet	106,7	105,7	105,8	106,2	112,5	112,9
- osa-aikaeläkkeet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. YEL 138 §:ssä tarkoitettu vakuutusmaksuvastuu	1 142,2	1 190,6	1 173,9	1 165,7	1 274,7	1 265,0
- vakuutusmaksuvastuu tilivuotta edeltäneen vuoden lopussa	89,5	89,5	89,5	89,5	90,4	92,6
- YEL-maksutulo	1 127,4	1 176,1	1 159,1	1 150,0	1 263,7	1 249,9
- teoreettinen hoitokulu	63,2	62,6	62,3	61,5	64,4	62,4
- työtulosumma tvSv	4 897,0	5 083,3	4 995,0	4 965,3	5 450,1	5 410,1
3. YEL 139 §:n 2 momentissa tarkoitettavat avoimet maksut	88,8	88,6	88,2	90,3	91,4	95,1
4. Valtion osuus	487,5	480,3	492,3	504,5	505,8	520,9
5. Vahvistettu valtion osuus	487,5	480,3	492,3		505,8	

VM:n indeksioletukset 20.3.2024, paitsi vuosi 2029 ETK:n oletukset.

	Lähtötiedot/indeksit, korot ja qsv-kerroin					Lähtötiedot ja tulokset/maksuprosentti						
	Työeläke- indeksi	Palkka- kerroin	Kuluttaja- hinta- indeksin muutos, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Peruste- korko 1+rv	Vakuutus- maksu- korko 1+rmv	Palkatto- mien kust- jaon qsv- kerroin	Maksu % alle 53-v. ja yli 62-v.	Maksu %, 53-62- vuotiaat	Keskim. maksu % (ei huom. aloitt. alea)	Keskim. maksu % (maksutulo/ työtulo- summa)	
2019	2585	1.417	1.0	2.1	1.0525	1.0200	0.002134	24.1	25.6	24.6	23.2	
2020	2617	1.446	0.3	1.9	1.0500	1.0200	0.002374	24.1	25.6	24.6	23.1	
2021	2631	1.465	2.2	2.4	1.0475	1.0200	0.002454	24.1	25.6	24.6	23.1	
2022	2691	1.501	7.1	2.4	1.0625	1.0200	0.002590	24.1	25.6	24.6	23.2	
2023	2874	1.558	6.2	4.2	1.0500	1.0245	0.002918	24.1	25.6	24.6	23.2	
2024	3037	1.637	1.9	3.5	1.0450	1.0410	0.003166	24.1	25.6	24.6	23.1	
2025	3086	1.674	1.3	3.3	1.0500	1.0375	0.003298	24.1	25.6	24.6	23.1	
2026	3137	1.725	1.4	3.1	1.0475	1.0330	0.003433	24.4	24.4	24.4	23.0	
2027	3191	1.770	1.8	3.0	1.0475	1.0330	0.003606	24.4	24.4	24.4	23.0	
2028	3256	1.819	2.0	3.0	1.0475	1.0310	0.003821	24.4	24.4	24.4	23.0	
2029	3359	1.883	2.0	3.2	1.0475	1.0310	0.004042	24.4	24.4	24.4	23.0	

	Tulokset/eläkemenot							
	Varsinaiset vanhuus- eläkkeet, milj. €	Osittaiset varhennet ut vanhuuselä kkeet, milj. €	Työkyvyttö myys- eläkkeet, milj. €	Kuntoutusr ahat, milj. €	Työuraeläk keet, milj. €	Perhe- eläkkeet, milj. €	Osa- aikaeläkke et, milj. €	Eläkemenot yhteensä, milj. €*)
2019	1 103.2		77.1	7.0		94.9	1.7	1 296.5
2020	1 152.8	13.8	76.8	7.2	0.0	95.6	0.8	1 347.0
2021	1 187.3	14.9	75.4	7.4	0.0	95.5	0.4	1 380.9
2022	1 241.9	17.4	75.2	6.0	0.1	99.6	0.2	1 440.4
2023	1 361.4	28.1	79.5	5.3	0.1	106.2	0.0	1 579.9
2024	1 453.0	31.8	88.7	4.4	0.1	112.9	0.0	1 690.8
2025	1 497.5	31.8	92.7	4.4	0.1	115.6	0.0	1 742.1
2026	1 546.9	30.2	95.1	4.4	0.1	118.4	0.0	1 795.1
2027	1 602.9	29.1	96.5	4.5	0.1	121.3	0.0	1 854.3
2028	1 670.2	28.0	97.4	4.5	0.1	124.7	0.0	1 924.9
2029	1 762.3	25.9	100.2	5.6	0.1	130.2	0.0	2 024.2

*) Sisältää aikaisempiin vuosiin kohdistuvia korjauksia.

	Tulokset/työtulosumma ja maksutulo										
	Työtulo- summa tvSv, milj. €	Maksutulo P, milj. €	Avoimet Pa, milj. €	Rahasto V 31.12.v-1, milj. €	Rahasto By, milj. €	53-62-v. osuus vuoden lopun masta	Alle 53-v. ja yli 62-v. osuus työtulosum masta	Maksutulo n muutos, %, poistettu maksu%- ja palkkakerr oin- muutos	Työtulosu mman muutos, %, poistettu palkkakerr oin- muutos	Avoimet/M aksutulo, %	qy-kerroin
2019	4 619.6	1 073.7	83.1	84.4	1 080.2	0.338	0.662	-1.9 %	-2.2 %	7.7 %	1.00
2020	4 609.9	1 067.1	84.7	85.3	1 082.7	0.344	0.656	-2.6 %	-2.2 %	7.9 %	1.00
2021	4 638.0	1 072.5	86.0	86.8	1 089.7	0.346	0.654	-0.8 %	-0.7 %	8.0 %	1.00
2022	4 775.0	1 108.2	86.9	88.0	1 124.9	0.346	0.654	0.9 %	0.5 %	7.8 %	1.00
2023	4 965.3	1 150.0	90.3	89.5	1 165.7	0.335	0.665	0.0 %	0.2 %	7.9 %	1.00
2024	5 410.1	1 249.9	95.1	92.6	1 265.0	0.328	0.672	3.5 %	3.7 %	7.6 %	1.00
2025	5 648.5	1 305.5	101.0	97.2	1 322.5	0.323	0.677	2.2 %	2.1 %	7.7 %	1.00
2026	5 911.0	1 357.2	107.5	103.5	1 377.4	0.315	0.685	1.7 %	1.6 %	7.9 %	1.00
2027	6 191.0	1 424.9	114.7	110.0	1 447.9	0.310	0.690	2.3 %	2.1 %	8.0 %	1.00
2028	6 412.7	1 476.5	120.4	117.4	1 503.1	0.307	0.693	0.8 %	0.8 %	8.2 %	1.00
2029	6 712.7	1 547.1	125.6	123.2	1 574.8	0.300	0.700	1.2 %	1.1 %	8.1 %	1.00

Lähtötiedot ja tulokset/teoreettinen hoitokulu ja valtion osuus

	Vakuutettu jen lukumäärä Nv (H:n lähtötieto)	Vakuutettu jen lukumäärä n Nv muutos	Eläkkeiden lukumäärä Nev (H:n lähtötieto)	Hoitokulu- kerroin h1	Hoitokulu- kerroin h2	Hoitokulu- kerroin h3	Hoitokulu H, milj. €	Valtion osuus, milj. €
	2019	240 151	-1.0 %	139 831	0.00053	206.92	94.99	65.4
2020	244 406	1.8 %	142 535	0.00025	192.64	88.44	60.8	349.0
2021	245 813	0.6 %	142 897	0.00049	185.90	85.34	60.2	377.2
2022	252 991	2.9 %	147 103	0.00044	185.90	85.34	61.7	402.3
2023	251 996	-0.4 %	147 041	0.00043	185.90	85.34	61.5	504.5
2024	254 492	1.0 %	148 923	0.00044	185.90	85.34	62.4	520.9
2025	257 097	1.0 %	151 002	0.00044	188.32	86.45	64.0	520.6
2026	259 235	0.8 %	153 067	0.00044	190.95	87.66	65.5	525.2
2027	260 490	0.5 %	155 437	0.00044	194.39	89.24	67.2	521.1
2028	261 811	0.5 %	158 137	0.00044	198.28	91.02	69.1	542.2
2029	263 354	0.6 %	161 196	0.00044	202.24	92.84	71.2	575.0

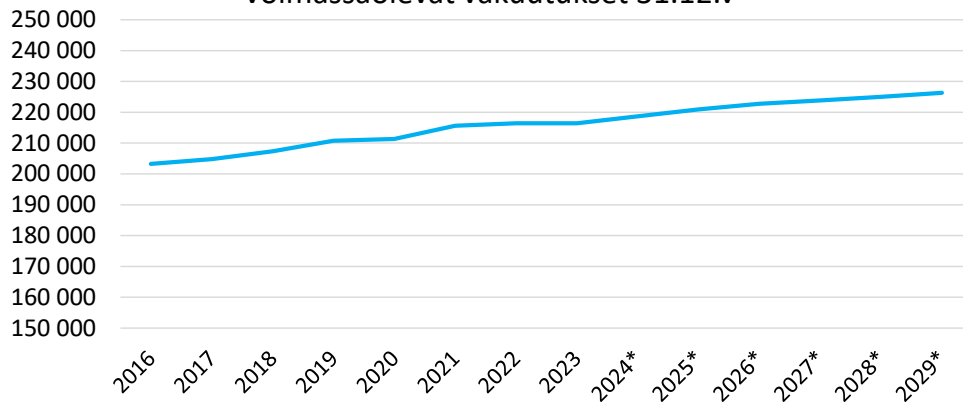
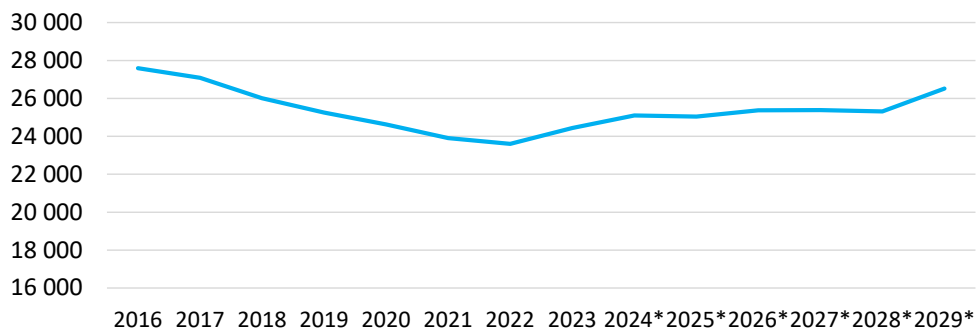
Työtulojen ja vakuutusten arviointia

Vuosi	Voimassaolevat YEL-vakuutukset** 31.12.v	Työtulojen keski- arvo (euroa) käyvin hinnoin** 31.12.v	Työtulosumma tvSv käyvin hinnoin (milj. euroa)	Ansiotasoindeksi Vuositieto, 2010 = 100	Työtulojen keski- arvo (euroa) v. 2024 rahassa)	Ansiotaso- indeksin muu- tosprosentti
2016	203 263	22 985	4 709.1	112.3	27 594	
2017	204 828	22 600	4 645.3	112.5	27 083	
2018	207 316	22 074	4 613.4	114.4	26 013	
2019	210 792	21 902	4 619.6	116.9	25 259	
2020	211 344	21 759	4 609.9	119.1	24 631	1.9
2021	215 646	21 626	4 638.0	122.0	23 906	2.4
2022	216 449	21 885	4 775.0	125.0	23 602	2.5
2023	216 461	23 609	4 965.3	130.3	24 435	4.2
2024*	218 694	25 105	5 410.1	134.8	25 105	3.5
2025*	220 932	25 871	5 648.5	139.3	25 045	3.3
2026*	222 770	27 023	5 911.0	143.6	25 373	3.1
2027*	223 849	27 843	6 191.0	147.9	25 382	3.0
2028*	224 983	28 606	6 412.7	152.3	25 318	3.0
2029*	226 310	30 918	6 712.7	157.2	26 515	3.2

*Ennuste

**Sisältää 31.12.v päättyvät vakuutukset, vuoden 2023 luvut 27.2.2024 julkaistun ennakkollisen tilaston mukaisia.

Voimassaolevat vakuutukset 31.12.v

Työtulojen keskiarvo
(euroa, vuoden 2024 rahassa ansiotasoindeksillä)

Ansiotasoindeksin toteutuneet luvut Tilastokeskus. Arviot vuosille 2024-2028 VM:n 20.3.2024 ennusteesta, vuosi 2029 ETK:n suhdanne-ennusteesta.